

Inserati se sprejemajo in velja
tristotna vrsta:

3 kr., če se tiska 1krat.

12 " " " " 2 " "

15 " " " " 3 " "

Pri večkratnem tiskanju se
cena primerno zmanjša.

Rokopisi

se ne vračajo, nefrankovana
pisma se ne sprejemajo.

Naročnino prejema opravništvo
(administracija) in ekspedicija na
Dunajski cesti št. 15 v Medija-
tovi hiši, II. nadstropji.

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemati velja:

Za celo leto . . . 10 gl. -- kr.
za pol leta . . . 5 " -- "
za četrt leta . . . 2 " 50 "

V administraciji velja:

Za celo leto . . . 8 gl. 40 kr.
za pol leta . . . 4 " 20 "
za četrt leta . . . 2 " 10 "

V Ljubljani na dom pošilja
velja 60 kr., več na leto.

Vredništvo je v Medijtovi hiši
števil 15.

Izhaja po trikrat na teden in
sicer v torek, četrtek in soboto.

Meščanje!

Zopet imate priliko, da pokažete svojo meščansko zavest, da pokažete, koliko je pravična naša stvar na-
predovala v teku enega leta, in ta prilika podaje se Vam v dopolnilnih volitvah za ljubljanski mestni zbor, ki se bodo vršile

dné 5., 6. in 8. aprila meseca.

Sijajni izid vlanskih volitev v državni zbor bodi Vam kašipot, kažoč, da z isto slavo, ki je potrla nasprotnike
naše, lahko dovršite tudi zdanje volitve za mestni zbor. To sijajno zmago domače stvari nad tujim nasiljem imamo pa
zahvaliti svoji vzgledni disciplini in političnemu probujenju, ki vé razločevati prijatelja od neprijatelja.

Mestni zastop ljubljanski je zdaj v večini nam še zmirom nasproten; koristni predlogi naših narodnih odbornikov
v mestnem zboru navadno propadajo, in večidel samo zato, ker prihajajo od odbornikov, ktere ste Vi, narodni meščanje,
volili. Da pa predlogi in namere „liberalne“ stranke v mestnem zastopu ljubljanskem ne pospešujejo koristi mesta in
njega prebivalcev, to kaže zdaj posebno ta slučaj, da liberalna večina toplo zagovarja nakup kolizeja, ktereга nasproti
odločno odbijajo narodni odborniki, povdarjaje korist mestno v tem, da se sezida za Ljubljano nova vojašnica, kakoršne
imajo druga večja mesta. Ta namera nam nasprotne stranke pa že tudi kaže, kako da ona hoče gospodariti z mestnim
loterijnim posojilom. Da se bode s temi novci varčno ravnalo, zato, meščanje, treba voliti v mestni zastop takih mož,
ki bodo iskreno skrbeli za blagor mesta. Ne verujte nasprotnikom našim njihovih vsakdanjih laži, da zatiranje nemščine
je narodne stranke cilj in konec; saj je vendar naša stranka radostno pozdravila načelo ministra Taaffeja, ki želi in hoče
porazumljenje narodov in mir in spravo med njimi, in zato mu še zmirom zaupanja ni odrekla, med tem ko se nasprotna
stranka trdovratno obrača od njegovih blagih namenov.

Volilci III. razreda so si ta razred v zadnjih letih popolnem prisvojili; mi se za trdno nadejamo, da bodo tudi
letos volili ona dva kandidata, za ktera so dali že v volilnem shodu svojo besedo.

Zmaga naša pa je popolna samo tedaj, kadar s svojimi kandidati prodremo tudi v II. in I. razredu. Da pa
zmagamo letos tudi v dveh družih razredih, treba, da vsak neodvisen volilec teh razredov pride gotovo na volišče, da
vrže vse predsodke in premisleke od sebe in da možato izpolni svojo meščansko dolžnost.

Možje, ki Vam jih podpisani volilni odbor nasvetuje, so občespoštovani meščani, ki so Vašega zaupanja popolnem
vredni.

Meščanje! v zavesti lanske sijajne zmage pridite vsi in stopite pogumno na volišče in ne da bi se dali begati
po nasprotnikih, volite enoglasno vsi.

Ti toplo Vam priporočani možje so:

Za III. razred, ki voli 5. aprila:

France Bučar, hišni posestnik.

Jože Regali, hišni posestnik.

Za II. razred, ki voli 6. aprila:

France Ravnihar, deželni blagajnik.

Dr. Alfons Moše, odvetnik.

Peter Grasselli, hišni posestnik.

Dr. Jože Staré, koncipist pri finančni prokuraturi.

Za I. razred, ki voli 8. aprila:

Dr. Karel Ahačič, odvetnik in hišni posestnik.

Miha Pakič, trgovec in hišni posestnik.

Karel Tavčar, hišni posestnik.

Dr. France Papež, odvetnik.

Narodni meščanski volilni odbor.

Petelinov Janez.

Povestica iz ne še preteklih časov.

IV. Janez domá!

(Dalje.)

Morda se bo komu čudno zdelo, da se
tudi vse druge čednosti, ki jih človeku vcepi
mati in učitelj; srce ni blago, čutje ne nježno.
Mesto vsega tega je zasedla zavidnost, div-
jost, sovraštvo do vsega blazega, nezadovolj-
nost z vsemi božjimi in človeškimi naredbami;
zadnja je naredila z njega nekaj, kar svet
imenuje prekucuha, on sam pa demokrata ali
prijatelja ljudstva, a preganjalca njegovih za-

tiralcev, ki so: gospóska, duhovščina, boga-
tini, vladarji. Po njegovi veri je vsak človek
nič ko človek, drug drugemu enak, vere ni
treba nobene, ker je vera veriga, s katero je
človek priklenjen suženj duhovščini in vla-
darjem. Dolžnost demokrata je odrešiti ljud-
stvo te sužnosti, da bo popolnoma samo svoje,
in to se dá doseči po dveh potih: s poduč-
vanjem ljudstva (kar svet imenuje ščuvanje)
in s spodkopavanjem veljave viših. Ker ima
pa svet postavbe, ki tako početje prepovedu-
jejo in celó kaznujejo za upor ali hujskanje
zoper državne naredbe in gosposke, mora tak
„demokrat“ delati le na tihem in na skriv-
nem, drugače ga „trinogi“, ki imajo moč v
rokah, pripró, da kolikor toliko časa solnca
ne vidi. To je tudi Janez dobro vedel, zato
si je za svojo „solo“ izbral Jurjevo temno
krčmo, za učence pa ljudi, ki so bili najbolj
pognojeni za njegovo seme.

Ali če prav je bila Jurjeva krčma skrita in

temna, akoravno poslušalci Janezevih govorov
ljudje najnižje vrste, je bila Brežka vas vendar
premajhna, da bi se ne bilo že med tednom
zvedelo, kaj je Petelinov Janez pravil v ne-
deljo ljudem tam, in kmalu je šlo po vasi od
ušes do ušes:

„Petelinov Janez je krivoverec, on je anti-
krist.“

Drugo nedeljo je bila Jurjeva krčma že
do zadnjega prostora polna in Janez, spo-
znávši, da se njegovo seme prijema, zgovoren
kakor Cicero in še bolj drzen ko prejšnjo ne-
deljo. Miha ga je z očmi, ušesi in odprtimi
ustmi poslušal in ko je zvečer nekoliko sreč-
nejši domu prišel, kakor zadnjič, je začel
svoji ženi pripovedovati tako brozgo, da reva
ni mislila nič drugega, ko da je strašno pijan
ali pa se mu v glavi meša. Rekla ni nič in tako
je šel tudi Miha spat, ker se ni mogel pre-
pirati. Barba je nadjala se, da, ko se bo pre-
spal, bo že vse to pozabil; hudo jej je le

Parlamentarizem in Rusija.

(Konec.)

Največjo veljavo, kakor ve zgodovina, sta dosegla dva parlamenta, rimski senat in angleški parlament. Oba te dva parlamenta se nista čez noč razvila, a sta se razvijala vzajemno z zgodovinskim razvojem rimskega in angleškega ljudstva. Ker sta na ta način se razvijala, sta bila tudi vedno najbolj primerna ljudstvu, in zadobila potrebno spoznanje in veljavo. Vsako pravo se mora po zgodovinskem potu razviti in dopolniti, ravno tako tudi parlamentarno pravo in naredbe. V Angliji je parlament tako mogočen, da se mu volja vladarjeva mora vkloniti, v starem Rimu so konzuli se vedno morali ravnati po sklepih senata, ta je odločeval o miru in vojni in o vseh državnih delih. Celo cesarji se niso upali odpraviti senata, a se ve da je potem veljavo zgubil, ko se je vsa rimska gospóda in prebivalstvo pomehkužilo in spridilo.

Iz zgoraj navedenega je lahko soditi, da mi, kakor prijatelji Rusije, nikakor ne želimo, da bi vpeljala parlament po zapadnih običajih. S tem bi Rusija bolj oslabela, nego se vtirdila, in postala nezmogljiva izvrševati svojo veliko zgodovinsko nalogo osvoboditi balkanske Slované in rešiti slovansko pitanje. To vedo tudi ruski sovražniki, zato jej tako ustavo priporočajo. Nek dunajski list, ki se celo šteje med oficije, je naravnost pisal, da bi potem, če vpelje ustavo Rusija, dobila doma več dela in Rusi bi se doma v parlamentu prepirali in se potem manj pečali za neruske Slované. Zraven bi pa židovstvo, kakor na zapadu tudi v Rusiji dobilo vsa dela, vso kupčijo v svoje roke. Vse zapadno časopisje je v rokah židov, zato se povsod tako poteguje za njih interese in za ustavo v Rusiji židom v korist. Če bi Rusija tako začela slabeti in prišla v židovske roke, bi to jako škodovalo slovanstvu, posebno pa nam zapadnim in južnim Slovanom, ki nas še tlačijo tujčeva roka.

Tudi razvitje kulture avstrijskih Slovanov dobiva nekaj moči od ruskih Slovanov. Če bi glavni steber slovanstva propadel, bi tudi mi začeli propadati. Vse slovanstvo, če je politično tudi razdeljeno, je v kulturnem in literarnem obziru eno telo, in če en del tega telesa hira, bi hiralo tudi celo telo, tem bolj, tem važnejši je dotični del. Zraven bi pa v tej meri moč Nemčije rasla, kakor bi moč Rusije padala,

in to bi dajalo moč našim germanizatorjem. „Slovenec“ je že večkrat povdarjal pritisk vpliva Nemčije na nas avstrijske Slované; zato mi ni treba dalje o tem govoriti.

Mi smo že enkrat omenili, da ruska ustava se bo morala opirati na slovansko pravo. Zraven bo pa morala se spominjati ruskega in drugih ruskemu žeslu podložnih narodov. V ruskem narodu so ostali še mnogi ostanki iz staroslovenskih časov in so globoko v narodu vkoreninjeni; vsa prizadevanja Petra Velikega in njegovih naslednikov so bila zastoj izruvati v ruskem narodu te običaje in ga organizirati po zapadno evropskih načelih. En glaven ostanek tega slovanskega življenja je slovanska občina. Ta se je ohranila posebno pri Kozakih, pa tudi pri Velikih Rusih, če tudi ne v tej čistoti. Ta slovanska občina, ki se ni le pri kmečkem ljudstvu, temuč tudi pri obrtnikih ohranila, ima v sebi tudi silo za bodoče rešenje socijalističnega vprašanja, ki grozi Evropi in za ktereга vsi zapadni državniki ne vedo zdravila. V mnogih ruskih selih je med obrtniki občina, in vse delajo skupno za vso občino. V glavnih mestih se je ta slovanska naprava zgubila, a še mogočno klije v jedru ruskega naroda na deželi. Zato se bo morala bodoča ruska ustava na njo ozirati, drugače ne bo ljudstvu priljubljena in državi koristna. Ustava se vsaka mora ravnati po narodnih običajih in potrebah, ne pa narobe.

Sicer pa v Rusiji niso tako brez vsega parlamenta, kakor se na zapadu misli. V vseh gubernijah zborujejo neki zbori zemstva, ki so nekako podobni našim deželnim zborom. Zato bo treba skrbeti, da se razvijajo ti zbori sami. Pred vsem se bo moral začeti razširjati delokrog teh zborov in jih spraviti v organično zvezo, slovansko občino. Delokrog zemstvom se bo pa moral širiti s kulturnim razvojem naroda, polagoma, ne pa skokoma. Res ruski narod nenavadno brzo napreduje, pa vendar še zdaj ni zrel za preobširno samovpravo. Po pametnem zazvoju zemstva in slovanske občine se bo v Rusiji v dejanji razvila ustava, ki bo mogočnejša od vseh umetno skovanih po zelenih mizah v pisarnah. To pot je nastopil že sedanji car, ki je vpeljal zemstva in osvobodil nad 20 milijonov kmetov sužnosti. Le to se mora očitati sedanji ruski vladi, da je preveč prezirala slovansko občino in preveč se prizadevala Rusijo po zapadnih načelih organizirati. Nasledki tega so atentati na carja

in druge državnike. Upamo, da bo to napako odpravil carjevič naslednik in se bolj vpri na slovansko stranko, ki bolje potrebuje ruskega naroda pozna nego zapadna.

Vsi slovnofili v Rusiji žele take ustave, ki bi se v dejanji na podlagi slovanskih običajev in slovanskega prava razvila v narodnem življenji. Če bo Rusija tako v življenje vpeljala ustavo, ki bo postala meso in kri narodova, bo postala še mogočnejša nego je sedanja absolutistična. Iz nje se bo razvijalo novo in zdravo življenje čez vso sedaj že zelo sprideno Evropo. Slovanstvo bo v njej imelo mogočnega zaščitnika proti potujčenju. Zato tudi mi zapadni Slovani jako želimo, da bi se Rusija tega koraka poprijela v blagor vsega slovanstva.

Politični pregled.

Avstrijske dežele.

V Ljubljani 31. marca.

O praznikih je mirovala tudi politika.

Iz splošne tiho se čuje kvakanje nemško-judovskih listov, da je v Avstriji „nemštvo zatirano“. Nemškutarski listi so slekli vsako sramoto, in se kažejo v svoji pravi podobi, v brutalnosti nasproti Slovanom. Ne morejo vladi odpustiti, da je Slovanom nekoliko pravičnosti pokazala z imenovanjem Kalline in Winklerja. Če se v čisto slovanskih krajih odpre kaka slovanska šola, imenujejo to „zatiranje nemštva“. Na Kranjskem govore o zatiranju Nemcev, ko vendar tukaj nobenih Nemcev ni. Vendar se vidi, da se Tassfe ne ozira dosti na to upitje, ker je še nedavno poklical Čeha Weberja v naučno ministerstvo.

V Idriji se menda tudi nekaj kuha, komisar iz Dunaja še vedno preiskuje, in kolikor se tako med ljudmi čuje, prišle so take „nerednosti“ na dan, da so se nekateri uradniki rudokopa bojda nekoliko majati začeli. Sicer pa bomo videli, kaj pride iz tega. Nek dopisnik hoče že idriške uradnike za ustavoverne mučenike proglasiti, in če se bo kateri prestavil, imenovali bodo to gotovo „zatiranje nemštva“. Zato je želeli, da bi se dotične nerednosti pri rudokopu javno razglasile.

Vnanje države.

V Berlinu so vtaknili sabljo v nožnice nazaj, ter govoré zopet le o miru in miru. Rusijo, ki so jo še pred kratkem nazivali

delo to, da je začel zahajati k Jurju, ker je že slišala, da tam Janez novo vero oznanjuje.

Ali Barba se je motila. Drugi dan jej je Miha na vse zgodaj, ko je začela po navadi angeljsko češčenje na glas moliti, zagrozil se: „Veš, Barba, pri nas mora zdaj vse drugače biti. Molilo se ne bo več, tudi v cerkev ne bomo hodili in pri spovedi me ne boš več opravljal, če hočeš, da bo mir v hiši. Tako bo, če ne, vas spodim vse z dóma.“

„I, za božjo voljo, kaj ti pa je?“ — ga vpraša Barba prestrašena — „ali si še pri pravi pameti?“

„Zdaj še le sem, do zdaj sem bil tepec, da sem vse verjel farjem.“

„Joj, joj, kakšen je!“ — zaupije Barba in teče s sobe zjokat se pred ognjišče. Miha pa dere ven in zgodilo se je nekaj, kar ne maramo popisati. Na to je šel Miha k Jurju in tam ves dan popijal, v njegovi hiši pa je bil jok in stok žene in otrok.

Izmed teh sta prišla dva vsa objokana v šolo. Učitelj ju praša, kaj se jima je žalega zgodilo, in po nekolikem upiranji rečeta:

„Oče so mamó pretepli.“

Otroci so to doma povedali, kmalu je zvedela vsa vas in tudi gospod župnik. Ta si šteje v dolžnost posvariti Miho in ga pokliče za drugi dan k sebi. A Miha se krohota potu in mu reče:

„Povej farju, da, če ima kaj govoriti z mano, naj pride k meni, jaz ne bom stopil nikdar več čez njegov prag.“

Po tem potovem poročilu se gospod župnik nevoljen in žalosten poda res k Mihi z nado, da bo premoteno ovco vendar še nazaj spravil na pravo pot. Ali našel je človeka, ki mu je kar hrbet obrnil in žugal, da ga bo čez prag postavil, ako brž sam ne gre. Gospod župnik toraj vidi, da za zdaj še nič ne opravi, priporoči njegovi tužni družini, naj bi molila zá-nj, sam pa sklene te reči lotiti se od druge strani, pri korenini, to je, pri Petelinovem Janezu samem, ker je že zvedel, kaj počenja v Jurjevi krčmi. Toraj se podá naravnost k Petelinovim.

„Ali je doma Janez?“ — praša očeta, ktereга na pragu dobi.

„Bil je, ali ko je vas zagledal, je zagodrnjal, in šel na oni strani s hiše“ — reče Petelin.

„Hm, hm! Toraj mi je šel s poti! Škoda, jaz bi bil tako rad govoril z njim.“

„Bo šla pa ena pó-nj“ — reče Petelin.

„Ne, ni treba. Še bolje, da se mi-dva nekoliko pogovoriva o njem“ — reče gospod župnik — „veste li, kaj počenja vaš sin?“

„Sem že nekoliko slišal, pa ne verjamem vsega“ — reče Petelin — „ljudje radi preveč govore.“

„Stopiva v sobo, da vam povem to, kar je meni znano.“

Oba stopita v sobo in kako strmi Petelin, ko mu župnik začne razkladati nevarnost Janezevega početja in kak sad je že imelo pri Mihi.

„O, če je tak, še danes mi gre s hiše, kamor koli. Dozdaj sem še jaz gospodar in testament bom že tak naredil, da on ne dobi nič, prav nič. Naj se po svetu cigani, kakor hoče. Da bi nam ta fant tukaj ljudi begal — no, premalo ga je.“

smrtno sovražnico, imajo zdaj zopet za prijateljico. Kaj je uzrok, da so se na enkrat tako potuhnili, se ne more na tanko vedeti; morda se je zveza z Avstrijo podirati začela?

Ako hoče Avstrija mogočna in neodvisna biti, mora si zaveznika vse drugje iskati, nego pri možu iz „krvi in železa“, saj Prusija je od svojega početka le gledala, kako bi Avstrijo ponižala, in slep mora biti oni diplomat, ki veruje v poštenost in nesebičnost pruskega „zaveznika.“

Na Angleškem so se pričele volitve. Govori in volilni shodi so na dnevnem redu in stranke se med sabo psujejo s pravo germanško grobstvo. Sploh se sodi, da bo konservativna stranka zmagala. Lahki simpatizirajo z vso gorečnostjo z liberalci, ker je Gladstone tako hudo zabavljajl čez Avstrijo in je Lahom vsak prijatelj, kdor je sovražnik Avstrije.

Te dni je pretekel obrok, v katerem mora Turčija svojo dolžnost nasproti Črnigori spolniti, in izprazniti Guzinje in Plavo. Turčija pa tega še ni storila, in resno tudi ne misli na to, zato je velika nevarnost, da se vname vojska, ker se Črnogorci ne bodo pustili toliko časa za nos voditi.

Izvirni dopisi.

Z Dolenje - vasi pri Senožečah, 28. marca. Dne 21. t. m. ob 1/2 9 uri ponoči je, posebno po Notranjskem prepogosti ogenj tudi pri nas s pomočjo tukaj vedno vdomačene kraške burje šestim gospodarjem vsa poslopja in živež za blago razun enega skednja, enega ovčjega hleva v malo urah z 21 ovcami, 14 jagnjeti, 2 prešičema in mladiči in eno lepo osem in pol mesecev brejo kravo popolnoma vpepelil. Dva med pogorelimi bila sta do sedaj še precej na dobrem, taka nezgoda pa sili nju, eden za svojo družino, drugi za živali brez vsakega postrešja pri usmiljenih sosedih se potikati. Drugi štirje so pa v takih bedah, da imajo obleke le, kar so je v naglici večidel iz spanja na sebi odnesli, — za njimi je pa rudeči petelin vso spomladansko setev in krompir do vsega pozobal.

Nadjamo se tedaj, da bi nas vsakdanji prepogosti tuji berači nekoliko opustili, kajti prištevati se mora naša fara v tem letu k stradajočim Notranjcem in naša sveta dolžnost je svojim ubožcem in v tem slučaju tukaj onesrečenim pogorelcem po svoji moči podariti.

Tako se grozi oče, a gospod župnik mu seže vmes:

„Ne se prena glitil! Ne smete pozabiti, da je vaš sin in se je toliko naučil, da utegne z njega vendar še kaj večega postati. Za dom menda ne bo, kaj ko bi ga v mesto spravili kam k delu? Pri delu ne bo imel časa misliti na takeneslane in nevarne burke, kakor jih je zdaj začel vganjati. Morda se dá z lepo več opraviti ko z grdo, in nikar pozabiti, da je vendar - le vaš sin, za ktere ga bote imeli odgovor dajati. Toraj je vaša dolžnost storiti vse, da ga varujete pogubljenja časnega in večnega.“

Na dalje sta se pogovorila tako, da bo Petelin Janeza za zdaj pri miru pustil, a da gre z gospodom župnikom v mesto, kjer ima zadnji prijatelja odvetnika, kateri ga bo morda v službo vzel; če ga pa ta ne vzame, bo morabit v kaki uradnji se kaj dobilo zá - nj in to tem lažje, ker je Janez bil v vojski ranjen, toraj v službi za domovino. (Dalje prib.)

Prosimo pa tudi usmiljene roke bližnje in daljne z majhnim darom pomagati tem nesrečnim revežem, kar kdo premore, bodisi v semenu ali denarji, naj se blagovoli našemu gospodu župniku v Senožeče ali županu v Dolenjo - vas poslati.

Hvalo izreči pripada naši žandarmeriji, več faranskim čvrstim fantom in vrlim bližnjim Senožečanom, ki so nepričakovano naglo z gasilnico na pomoč prihiteli. Posebno hvalo pri tem nepričakovanem in naglem požrešnem ognji si je pridobil gospod Jozip Zelen iz Senožeč, kateri je okoli hodeč zapazil v borni z ognjem obdani koč človeški glas; na kar je s pripomočjo enega tukajšnjih deklet in druge moške osebe z lastno roko 60letno ženico, drugič pa 3letnega fantiča na plano potegnil in gotovega pogina rešil.

Z Gorice 30. marca. Novi predsednik dežele kranjske, gosp. Andrej Winkler, je svojim volilcem v „Soči“ 26. marca poslal sledeče poslovilo: Z najvišim sklepom 18. marca 1880 je presvtili cesar premilostljivo blagovolil poklicati me na slavno mesto deželnega predsednika za kranjsko deželo. S to mojo novo službo so združene take dolžnosti, da bi jaz ne mogel z njimi vred vestno spolnovati ob enem tudi imenitnih dolžnosti, kijih imam kot ud deželnega zbora goriškega, sosebno pa kot namestnik deželnega glavarja. Ne morem toraj odsihmal v tem zboru več zastopati svoje drage domovine, in primoran sem, da ne bo moje mesto v zboru ostajalo prazno, o d p o v e d a t i s e p o s l a n s t v u.

Milo mi je pri srcu, ko izrečem te besede, ko se ločim od svojih tovarišev v zboru, kijih smem — ne gledé na njih narodnost — šteti med svoje prijatelje; ko zapustim tisto mesto, kamor sem skozi 19 let, namreč od kar je v Avstriji napočila zarja ustavnega življenja, zahajal kot pooblaščenec našega ljudstva; ko zapustim tisto zbirališče, kjer poslanci, naj bodo te ali une narodnosti, vzajemno spoštujejo pravice, ki so v Avstriji po ustavi zagotovljene vsakemu narodu, in kjer vlada ravno zavolj tega — marsikakemu drugemu zboru v izgled — mir in lepa sprava, da se dežela goriška lahko s tem ponaša.

Kaj pa porečem Vam, predragi rojaki, ki ste meni pri tolikih priložnostih tako sijajno skazovali svoje zaupanje, ki ste mi pri volitvah zaporedoma podeljevali častno ime deželnega poslanca! Ne zamerite, da Vam hvaležno vrnem Vaše pooblastilo; rad bi ga še dalje obdržal, ko bi ga le mogel izvrševati po svoji dolžnosti. Mili naš vladar je blagovolil poslati me med Kranjce: sosedje naši so naši bratje. A v duhu bodem tudi pri Vas. Veselil se bodem z Vami v vaši sreči, žaloval z Vami v Vaši bridkosti. Vedno me bode pa tudi za naprej vnemala želja, koristiti po svoji moči, bodi z besedo, bodi z djanjem, tudi naši ljubi ožji domovini. Z Bogom!

Domače novice.

V Ljubljani, 1. aprila.

(„Tagblatt“) se je v številki od velike sobote znosil nad našim odg. vrednikom, ter mu očita, da je ta dr. Krausa denunciral. V pojasnjenje resnice moramo povedati, da je naš vrednik z g. Alešovcem iskal „Tagblattovega“ vrednika, da bi mu izročil važen in dujen popravek. Pa Krausa ni bilo v Ljubljani, in g. Bamberg tudi ni vedel, kdo je njegov namestnik. To je naše vredništvo razjarilo, in tudi spoppravkom nismo hoteli tako dolgo čakati, da bi se g.

dr. Krausa zljubilo, v Ljubljano nazaj priti, zato je naš vrednik pisal državnemu pravdnistvu, naj pri „Tagblattovem“ vredništvu vsaj toliko reda naredi, da bo vrednik v Ljubljani navzoč in da se bo človek vedel na koga obrniti. To pisanje je naš vrednik podpisal s polnim imenom, tedaj to ni bil kak zavraten napad. Potem naj vsak sam presodi, če je bila to „denunciacija“. G. dr. Kraus naj pokaže nekoliko večj olike, in naj nas ne zmirja le z „lažnjivci“, „auch-žurnalisti“, „spridenimi študenti“ itd., potem bomo tudi mi z njim bolj obzirno postopali. On mora vedeti, da so slovenski časnikarji pošteni ljudje, ki ne pišejo za denar, ampak za idejo iz rodoljubja, — ter da bodo svojo čast nasproti vsakemu, tudi nasproti kakemu privandranemu dr. Krausu braniti znali.

(Na korist ljubljanskega mesta revežem) bo v nedeljo v ljubljanskem gledišči slovenska predstava z igro „Striček“ in produkcijami „Sokolov.“ Natančneje naznanilo prihodnjič.

(Vrednik „Brenčeljna“) je bil včeraj zaslisan o tožbi mariborskega gosp. knezoškofa zoper ta list. Preiskavo vodi dež. sodn. svetovalec baron Rechbach, zatoženec si je za zagovornika naprosil g. dr. Zarnika. Zatoženec je nastopil pot dokazovanja resnice.

(„Potopni komet.“) „Der diluvianische Comet“ — je nemška brošurica, ki je ravno za pirhe prišla na svetlo. Pisatelj Lovro Mencinger v njej dokazuje, da na mesecu (luni) zato ni vode, ne zraka, ker je oboje o potopu zemlje komet saboj potegnil v soparnem stanu dol na zemljo, in da je isti komet tudi Adama in Evo pregnal iz raja. Knjižica ta je jako zanimiva za učene, a tudi priprost človek, ako se mu razlaga po domače, se čudi, da toliko časa še nihče ni prišel na to misel, ki je tako naravna. V nemškem jeziku pa je zato pisana, da tako novo misel strokovnjaki na visocih šolah sprejmejo, in tako pride med svetom v veljavo.

(Vabilo k šestnajstemu občnemu zboru) „Matice Slovenske“ 14. aprila 1880. l. ob 4. uri popoldne v čitalnični dvorani v Ljubljani. Vrsta razgovorov: 1. Predsednikov ogovor. 2. Tajnikovo poročilo o odborovem delovanji od 1. januarja do konca decembra 1879. l. 3. Račun od 1. januarja do konca decembra 1879. l. 4. Proračun od 1. januarja do konca decembra 1880. l. 5. Volitev 3 udov, da pregledajo, presodijo in potrdijo odborov račun o novčnem gospodarstvu vsled §. 9. Matičinih pravil. 6. Nasvétje posameznih udov. 7. Volitev 9 novih odbornikov, in sicer namesto onih, ki vsled §. 12 Matičinih pravil izstopijo iz odbora, in so gg: Marn Josip, Praprotnik Andr., Cigale Matej, Einspieler Andr., Grabrijan Jurij, Šolar Janez, dr. Šust, in na mesto umrlih: Kozler Peter in Barbo Josip, grof.

Opomnja: a) Pri volitvah odbornikov „Matice Slovenske“ vstevajo se tudi volilni listi takih družabnikov, ki sicer niso mogli sami k zboru priti, pa so vendar volilne liste z lastnoročnim podpisom odboru poslali tako, da ni suma zaradi kake prevare (§. 11 Mat. pr.). b) Račun za preteklo, proračun za prihodnje leto in volilni listi se razdelé nazočim gg. družabnikom.

Ti-le gospodje so, ki jih več volilcev priporoča za odbornike „Matice Slovenske“: Marn Josip, gimn. profesor v Ljubljani; Praprotnik Andrej, nadučitelj in ravnatelj v l. mestni ljudski šoli v Ljubljani; Cigale Matej, c. k. minist. tajnik na Dunaji; Einspieler Andrej, realnin profesor v Celovcu; Grabrijan Jurij, kan. in dekan v Vipavi; Šolar Janez, c. k. dež. šolski

nadzornik v Zadru; dr. Šust Janez, bogosl. profesor v Trstu; Graselli Peter, posestnik v Ljubljani; Vodušek Matej, gimn. profesor v Ljubljani.

(*Prazna baharija.*) V „Tagblattu“ se nemškutarji bahajo, da so oni poskrbeli, da se bo svet na Gradu kultiviral in pogozdil. Resnica pa je, da nemški odborniki še vedeli niso, da je na gradu mestni svet, in da jim je g. Regali to povedati moral. Nadalje je tudi mestni odbornik Regali sprožil misel, da se ima zemlja na Gradu kultivirati.

(*Vreme o velikonočnih praznikih*) je bilo, čeravno ne pregorko, vendar lepo in prijetno. Obiskovalcev božjih grobov in procesij je bilo z vseh stanov veliko. Sploh se sme reči, da smo imeli velikonočne praznike po hudi zimi primerno lepe, kakoršnih se nismo nadejali.

(*„Sima“ je sitna.*) Našim bralcem je dobro znano, kako je učitelj Sima s „Slovencem“ pri sodnji naletel, in kako je celó „Tagblatt“, ko se je za tega čudno prevzetnega moža (?) potegnil, imel sitnosti pred sodnijo, da je nazadnje vendar povedal resnico. To bi bilo „Sima“ moralo biti dober nauk, da sam zá-se obdrži, kar je prejel, ker s prejetimi klofutami se pameten človek ne baha. Mi smo mislili, da bo ta reč pri kraji, če se je državni pravdnik ne bo poprijel, kar dobimo v roke dualistične „Schulzeitunge“ 6. št. od 25. marca, v kateri Sima pripoveduje dogodbo svojega trpljenja in propada tako, kakor stara baba, če je bila kje pri sodnji obsojena, pa hoče vsa kemu natvezti, da je po nedolžnem trpela. „Sima je sitna“ — smo nalašč zapisali na čelo te opazke, ker človek, ki hoče zdaj še reč, ktera je pri sodnji bila menda že vendar dosti prerešetana, na drugo pot zavleči, ni moškega spola; to je navada bab, ki čenčajo vsakemu, kdor jih hoče poslušati. Mi pa se s takim spolom ne bomo v daljno razpravo spuščali, ker če bi to hoteli, bi Simi lahko še nekaj pokazali, pred čemer bi omolknila. — Kar pa ta Sima piše o našem listu, ni odgovora vredno. So namreč še ljudje na svetu, ki se strašno štulijo, pa znajo komaj do 5 šteti in tako nemščino pišejo, da bi „Moises“ rekel: „Wanen könnst mer.“

(*„Tagblatt“*) se je v torek lotil „Slovenca“ zavoljo zadnjega članka o odpadnikih — renegatih. Tagblattov članek smo brali, ali obesite nas česmo ga razumeli. Najprej se nam je zdelo, da ga je spisal kdo, ko je „pozne ure že“ pijan domú prišel in je moral le toliko in toliko vrst spisati za stavca, da se ta drugi dan ne bo „postil“. Ko smo pa natančneje premislili stavke, kako so sem ter tje zmetani, nam je prišla misel, da so moža, ki jih je klepal, lasje boleli, in bi bil rajši še dalje spal ali pa šel v gostilnico na „golaš“ in pivo, nego bi bil pero v roke vzel. Pa brez ozira na to — saj je vsakemu človeku težko, za slabo reč najti dobrih razlogov in vsaj nekoliko ne preveč neumnih zagovorov. „Tagblatt“ je že res postal tak, da bo morda od sedanjega mestnega staveštva zahteval, naj pri sedanji obilnosti denarja misli na zidanje kacega zavoda za uboge na duhu.

Razne reči.

— Samomor. V Badenu pri Dunaju se je železnični delavec J. Berger v soboto zvečer vlegel na železniki tir, ravno preden je pridrdral nagli z Dunaja. Mašina je nesrečnega raztrgala na dvoje in ga mahoma usmrtila. Vzrok samomora ni znan.

Prošnja.

Društvo slovenskih vseučilišnikov na Dunaji sklenilo je v predzadnjem zborovanji, da si napravi lastno knjižnico.

Kedor količ kaj pozná stanje slovenskega vseučilišnika na Dunaji, vé, kako težko mu je zadostovati nameram svojim, zahtevam vede.

Težko je to za onega, ki ima v srednji meri sredstev za vsakdanje svoje potrebe, veliko težji za onega, ki ima pri tem boriti se za svoje življenje!

Skoro popolnoma nemogoče je pak ustrezati želji in zahtevanju naroda, za ktere ga boljše bodočnost ima skrbeti vsak slovenski vseučilišnik dovršivši svoje študije po svoji najboljši moči!

Težavno je dobiti tu nemško knjigo; a to težavo se še da premagati se silo!

A kako se izobraziti v domačem jeziku, kako tu nadaljevati to, kar je naučil se na gimnaziji ali realki? Sam si ne more kupiti slovenskih knjig (saj večkrat za vsakdanjo potrebo nima groša); na posodo jih dobiti tu — na Dunaji — je tudi skoro nemogoče; v knjigarne, kakor je vseučilišna in c. kr. dvorna, more le zahajati v omenjenem času, a v tem zahteva tam le one knjige, ki mu imajo služiti za izobraženje v predmetih, ki si jih je izvolil, da postane strokovnjakom in tu more brez malo izjem — le nemško knjigo rabiti.

Kako pa to v nemškem jeziku pridobljeno vedo ukoristiti v domačem jeziku, ako se ni vadal in poskušal v domačem jeziku, ako si ni priučil tehničnih izrazov in drugega v slovenščini?

Da bi slovensko knjigo dobil domov, je to ali sploh nemogoče ali pa le pod težavnimi pogoji.

Da je „Sloveniji“ kot društvu knjižnico mogoče napraviti, dokaz so društva, ki že imajo lastne knjižnice, a štejejo manj društvnikov, nego „Slovenija“.

„Slovenija“ je po § 1. društvenih pravil izobraževalno društvo, in knjižnica bi bila v tem oziru eno najboljših sredstev.

To so tedaj tehtni in prepričevalni razlogi za napravo knjižnice.

Stalno na Dunaji bivajoč slovenski rodoljub prepustil je za knjižnico „Slovenije“ zadovoljno prostora v svojem stanovanji. Na Dunaji bivajoči slovenski rodoljubi obljubili so že podpirati „Slovenijo“ v podjetju s tem, da nam hoté podariti knjig, da prosijo znanca, da jih oni pošljejo; obljubilo se nam je celó doneškov v denarjih, da kupi potem „Slovenija“ sama knjige, kakoršnih potrebujejo njeni člani.

Da se obljube izvrše, o tem ni dvojbe!

Obračamo se sedaj še do Vas, mili rodoljubi v domovini! Prosimo Vas lepo, podpirajte nas tudi Vi! Posebno apeliramo na mnogo številno visokospoštovane bivše člane „Slovenije“! Pomagajte nam, da si oskrbimo sredstev, po katerih se izobražimo za vspešno delo sveti naši domovini, kar je naša najiskrenejša želja!

Kedorkoli ima knjigo, ki je sam ne potrebuje (naj bode slovenska ali v katerem drugem jeziku), naj jo blagovoli darovati knjižnici „Slovenije“. Kedor bi pak ne imel knjige, pa bi rad podpiral podjetje „Slovenije“, stori to lahko v novcih.

Knjige in novci naj se blagovolé pošiljati „franko“ na naslov: G. Žiga Sežun, Wien, Langeasse 52.

Z visokim spoštovanjem, v imenu „Slovenije“ **odbor**

za napravo knjižnice.

Na Dunaji meseca sušca 1880.

Eksekutivne dražbe.

5. aprila. Cvekov premogokop Orle (3) v Ljubljani (800); Anzelm Novljan (2) iz Št. Ožbalta (8778) v Ljubljani; Jože Zaplotnik (1) iz Kokre (2013) v Kranji; Grajščina Neudorf (3) v Ljubljani; Jože Fisti (3) iz Hrustja (3265) v Kranji; Anton Bučar (1) v Ljubljani (567).

6. aprila. Miha Tomšič (3) iz Bača (650) v Bistrici; Jože Mol (1) iz Godešča (960) v Loki; Janez Muhovec (1) iz Predtrga (5231) v Radolici.

7. aprila. Janez Mehle (2) iz Šmarja (200) v Ljubljani; Aleš Premrl (3) iz Poreč (30) v Vipavi; Jera Klemenčič (1) iz spodnje Šiške (1555) v Ljubljani.

8. aprila. Neža Vrhunc (1) iz Čepulja (1750) v Loki; Janez Stopar (1) iz Zapog (2520) v Kranji; Lena Bezeljak (1) iz Godoviča (480) v Idriji.

Umrli so:

11. sušca. Agata Novak, mizarja žena, 30 l., za jetiko.

12. sušca. Franc Vidmar, delavec, 30 l., za jetiko; Jože Gregorec, delavec, 56 l., za jetiko; Marija Babšek, delavca otrok, 3 l., za davico; Jaka Corn, delavec, 30 l., za jetiko.

14. sušca. Jože Hauften, hišnik, 59 l., za srčnim mrtudom; Rudolf Gaberšek, branjevca otrok, 11 m., za vodenično glavo; Jaka Dovč, delavec, 46 l., za slabostjo.

15. sušca. Martin Mežnar, zidar, 56 l., za sušico; Reza Perhavec, uradnika hči, 17 l., za jetiko.

16. sušca. Marija Pokorn, delavka, 40 l.; Janez Kalan, gostač, 54 l., za jetiko.

17. sušca. Reza Vrbič, vdova, za mrtudom; Janez Volta, bajtar, 42 l., za jetiko; Neža Žerovnik, gostačka, 81 l., za slabostjo.

18. sušca. Liza Mužič, delavka, 26 l., za jetiko; Andrej Klade, delavec, 46 l.

19. sušca. Neža Čimžar, 69 l., za mrtudom; Jože Fatur, pisac, 76 l., za slabostjo; Jože Rakovec, hišnik, 71 l., za rakom na jeziku; Emilija Milohnoja, agenta otrok, 6 l., za vnetjem hrbtišča; Urša Gregorec, kramarca, 62 l.; Julijana Belec, delavca otrok, 1 m., za božjastjo; Katra Mrlak, 69 l., za jetiko.

20. sušca. Marija Trček, delavka, 70 l., za sušico; Antonija Semen, gostačka, 76 l., za slabostjo.

21. sušca. Urša Tomec, hišnika žena, 36 l., za jetiko.

22. sušca. Janez Lokar, pisac, 40 l., za jetiko

Telegrafične denarne cene 31. marca

Papirna renta 73.25 — Sreberna renta 72.95 — Zlata renta 87.85 — 1860letno državno posojilo 129 — Bankine akcije 837 — Kreditne akcije 299.75 — London 117.80 — — Čes. kr. cekini 5.58 — 20-frankov 9.47

Denarstvene cene 31. marca.

Državni fond.	Denar.	Blago
5% avstrijska papirna renta	73.25	73.35
5% renta v srebru	73.75	73.75
4% renta v zlatu (davka prosta)	88.60	88.70
Srečke (lozi) 1854. l.	122.50	123.—
„ „ 1860. l. celi.	130.—	130.50
„ „ 1860. l. petinke	134.75	135.—
Premijski listi 1864. l.	167.50	168.—
Zemljiščine odveznice.		
Štajarske po 5%	99.75	100.50
Kranjske, koroške in primorske po 5%	96.50	97.50
Ogerske po 5%	89.60	90.25
Hrvaške in slavonske po 5%	89.50	90.—
Sedmograške po 5%	89.25	89.75
Delnice (akcije).		
Nacionalne banke	810.—	840.25
Unionske banke	115.25	113.50
Kreditne akcije	297.75	298.—
Nižoavstr. eskomptne družbe	810.50	820.—
Anglo-avstr. banke	154.50	155.—
Srečke (lozi).		
Kreditne po 100 gl. a. v.	179.50	180.—
Tržaške „ 100 „ k. d.	119.—	120.—
„ 50 „ „ „	61.—	63.—
Budenske „ 40 gl. a. v.	89.50	40.—
Saimove „ 40 „ „ „	48.50	49.—
Palffy-jeve „ 40 „ „ „	36.50	30.75
Clary-jeve „ 40 „ „ „	37.50	38.—
St. Genois „ 40 „ „ „	48.—	42.50
Windischgrätz-ove „ 20 „ „ „	30.—	38.—
Waldstein-ove „ 40 „ „ „	33.—	33.25
Srebro in zlato.		
Čes. cekini	5.58	5.59
Napoleons'or	9.47	9.48